

ФИЛМОВ И ТЕЛЕВИЗИОНЕН МОНТАЖ

Основана: 1990 г.

Образователна степен: Бакалавър

Продължителност: 4 години (8 семестъра)

Форма на обучение: Редовно

Ръководител на специалност “Филмов и телевизионен монтаж”:

[проф. д-р Нина Алтъпармакова](#)

Преподавателски екип:

[проф. д-р Станислав Семерджиев](#) (Основи на драматургията, Световна култура, Сюжетостроене), [проф. д-р Дочо Боджаков](#) (Основи на филмовата и телевизионна режисура), [проф. д-р Светослав Овчаров](#) (Основи на филмовата и телевизионна режисура), [д-р Радослав Камбуров](#) (Основи на филмовата и телевизионна режисура), [Димитър Геновски](#) (Основи на филмовата и телевизионна режисура), [Мария Аверина](#) (Основи на филмовата и телевизионна режисура), [Боя Харизанова](#) (Основи на филмовата и телевизионна режисура), [проф. д-р Мартин Димитров](#) (Основи на филмовото и телевизионно операторство), [доц. д-р Емил Рашев](#) (Основи на филмовото и телевизионно операторство), [проф. д-р Теодор Янев](#) (Основи на филмовото и телевизионно операторство), [проф. д-р Емилия Стоева](#) (Основи на филмовото и телевизионно операторство, Терминологичен английски език), [д-р Красимир Стоичков](#) (Основи на филмовото и телевизионно операторство), [Здравко Ружев](#) (Основи на филмовото и телевизионно операторство), [Христо Бозаджиев](#) (Основи на филмовото и телевизионно операторство), [Петър Ненов](#) (Основи на филмовото и телевизионно операторство), [д-р Андрей Рашев](#) (Основи на филмовото и телевизионно операторство), [Пламен Ботовски](#) (Основи на филмовото и телевизионно операторство), [доц. д-р Валентина Фиданова-Коларова](#) (Основи на филмовия и телевизионен монтаж), [доц. Росица Илиева](#) (Основи на филмовия и телевизионен монтаж, Теория на монтажа, Музикален клип, Монтаж на танцови и музикални етюди, Монтаж на ТВ реклама, Многокамерен монтаж на диалог), [инж. Димитър Стойчев](#) (Основи на филмовия и телевизионен монтаж, Adobe Creative Cloud), [проф. д-р Нина Алтъпармакова](#) (Основи на филмовия и телевизионен монтаж, Монтаж на действие без диалог, Монтаж на диалог без действие, Монтаж на диалог с действие, Монтажни преходи и фрази, Монтаж на паралелни действия, Монтаж на бой/каскади), [Андреа-Никол Костова](#) (Основи на филмовия и телевизионен монтаж), [Любослав Бонев](#) (Основи на филмовия и телевизионен монтаж), [Зина Начева](#) (Основи на филмовия и телевизионен монтаж), [доц. д-р Валерия Крачунова-Попова](#) (Основи на филмовия и телевизионен звук), [доц. д-р Павел Стефанов](#) (Основи на

филмовия и телевизионен звук), д-р Цветелина Цветкова (Основи на филмовия и телевизионен звук), Стефан Македонски (Основи на филмовия и телевизионен звук), Десислава Георгиева (Основи на филмовия и телевизионен звук), Ивайло Нацев (Основи на филмовия и телевизионен звук), Георги Пенков (Основи на филмовия и телевизионен звук), доц. д-р Елена Тренчева (Основи на филмовия и телевизионен дизайн), д-р Бояна Бъчварова (Основи на филмовия и телевизионен дизайн), Христо Караиванов (Основи на филмовия и телевизионен дизайн), Десислава Банкова (Основи на филмовия и телевизионен дизайн), Ива Петкова (Основи на филмовия и телевизионен дизайн), Елена Мишева (Основи на филмовия и телевизионен дизайн), доц. Владислав Будинов (Основи на анимационното кино), доц. д-р Господин Неделчев (Основи на анимационното кино), д-р Пеню Кирацов (Основи на анимационното кино), Ивайло Сеферов (Основи на анимационното кино), проф. д-р Красимир Андонов (Основи на фотографията), доц. Иглена Русева (Основи на фотографията), доц. д-р Александър Нишков (Основи на фотографията), Крикор Ванлян (Основи на фотографията), Мариана Жижанова (Основи на фотографията), Таня Дечева (Основи на фотографията), Димитър Владимиров (Основи на фотографията), доц. д-р Ема Константинова (Основи на филмовото и телевизионно продуцентство), д-р Христо Бонев (Основи на филмовото и телевизионно продуцентство), д-р Аспарух Николов (Основи на филмовото и телевизионно продуцентство), Петър Харизанов (Основи на филмовото и телевизионно продуцентство), Иво Николов (Основи на филмовото и телевизионно продуцентство), проф. д. н. Мая Димитрова (Основи на екранните изследвания и журналистиката, Американско кино, Западноевропейско кино), Ирина Иванова (Основи на екранните изследвания и журналистиката), проф. д.н. Владимир Игнатовски (Теория на зрелищните изкуства), проф. д.н. Божидар Манов (Естетика на документалното кино), доц. Юрий Дачев (Принципи на ТВ журналистика), доц. д-р Красимира Герчева (Естетика на анимационното кино), доц. д-р Иван Иванов (Руско кино, Балканско кино, Източноевропейско кино), доц. д-р Андроника Мартонова (Азиатско кино), Боряна Матеева (Латиноамериканско кино), д-р Красимир Кастелов (Българско кино, Увод в историята на киното), д-р Яна Джарова-Караколева (ТВ риалити формати, История на телевизията), проф. д-р Калин Гайдаров (Психология на личността, Детска психология, Социална психология), Нели Димитрова (Основи на драматургията), Николай Йорданов (Основи на драматургията, ТВ риалити формати, Монтаж на ТВ риалити формати, Сюжетостроене), Александра Петкова (Основи на драматургията, Сюжетостроене), проф. д.н. Мирослав Дачев (Семиотика, Световна култура), проф. д-р Светлана Стойчева-Андерсън (Световна култура), доц. д-р Ивайло Костов (Световна култура), доц. д-р Бойка Донева (Световна култура), доц. д-р Румяна Евтимова (Световна култура), проф. д.н. Камелия Николова (Световна култура), проф. д-р Милена Братоева (Световна култура), доц. д-р Борис Минков (Световна култура), проф. д-р Юри Стоянов (Световна култура), проф. д-р Мадлен Данова (Световна култура), доц. д-р Валентина Ганева-Маразова (Световна култура), проф. д-р Юлиан Куюмджиев (Световна култура), доц. д-р Росен Русев (Световна култура), проф. д-р Калина Стефанова (Световна култура), доц. д-р Марияна Лазарова (Авторски и сродни права в аудиовизията), инж. Живко Иванов (Основи на визуалните ефекти, 2D Визуални ефекти, 3D Визуални ефекти), инж. Валя Ковачева (Монтажен софтуер AVID), инж. Тони Тодоров (Методи и стандарти в цветното коригиране), д-р Росица Младенова (Реализация на ТВ студийна програма), Михаил Дервенски (Монтаж на трейлър), Добри Христов (Монтаж на ТВ риалити формати), Димитър Андреев (Монтаж на танцови етюди), Емил Минков (Реализация на ТВ студийна програма), Богомил Георгиев (Монтаж на ТВ реклама), Данаил Колев (Монтаж на ТВ риалити формати)

1.ХАРАКТЕРИСТИКА НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Целта на обучението е да подготви режисьори по монтажа, режисьори на пулт, монтажисти на визуални ефекти и асистент-монтажисти за всички жанрове на аудиовизията. След интердисциплинарното обучение в първи курс, приоритетите се фокусират върху работата по монтажа на документален и игрален филм, телевизионна реклама и музикални клипове, телевизионни риалити формати и студийни програми, и др.

Специализираната подготовка се фокусира в модули, посветени на: монтажен софтуер, теория на монтажа, монтаж на документален филм, монтаж на игрална новела, монтаж на музикален клип, монтаж на трейлър, монтаж на ТВ реклама, многокамерен монтаж, реализация на ТВ студийна програма, монтаж на бой/каскади, 2D Визуални и 3D визуални ефекти, работа със софтуер: Avid Media Composer, Adobe Creative Cloud Adobe Premiere Pro, After Effects, Photoshop, Audition, Final Cut Pro, DaVinci Resolve, Autodesk Maya, Foundry Nuke, и др.

Надграждащите дисциплини са обединени в специализирани модули, включващи областите на философията, религията, литературата, театъра, музиката, изкуството, архитектурата, психологията, историята на киното, семиотиката и теорията на зрелищните изкуства.

2. ОБУЧЕНИЕ

Обучението е само редовно, с продължителност 4 години. Студентите, изпълнили задълженията си по учебния план на специалността, се явяват на устен и писмен държавен изпит по специалността, както и на практическа дипломна защита с работата си като режисьори по монтажа в проект на студент по специалност „Филмова и телевизионна режисура“, не по-къс от 20 минути.

3. КВАЛИФИКАЦИЯ И РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите придобиват образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ с професионална квалификация „Филмов и телевизионен монтажист“ и възможност за работа в България и чужбина в реализацията на игрални филми и телевизионни сериали и адаптации, документални, корпоративни и учебни филми, музикални и рекламни клипове, онлайн продукция, видео и мултимедийни проекти, както и за продължаване на обучението си в образователно-квалификационна степен „Магистър“. В курса на обучение студентите се запознават с моделите на световната практика и с англоезичната професионална терминология, което им позволява да работят адекватно с чужди продукции или копродукции у нас и в чужбина.

4. ПРИЕМ

1. При подаване на документите, всеки кандидат **задължително депозира портфолио** с творчески изяви (валидно за всички специалности едновременно). Целта на портфолиото е кандидатите да представят по най-добрия начин своите творчески възможности и естетически интереси. Всички материали трябва да бъдат качени и споделени в облачното пространство Google Drive в обем до 3 GB. В деня на изпита, всеки кандидат задължително носи със себе си и флашка, на която е **дублирано** депозираното портфолио.
2. При подаване на документите, всеки кандидат поддържа по реда на желанието си **всички специалности** във факултет „Екранни изкуства“. Крайното класиране се извършва **общо за всички кандидати**. Получилите оценка по-ниска от среден (3.00) отпадат от участие в класирането.
3. **Приемният изпит** във факултет „Екранни изкуства“ се състои в събеседване с комисия (включваща декана и ръководителите на всички бакалавърски специалности) върху материалите от представеното портфолио. По време на

събеседването, комисията може да възложи на кандидатите и **практически задачи**, за да получи по-задълбочена представа за техните умения, знания и художествена рефлексивност.

ПОРТФОЛИОТО задължително съдържа автобиография на кандидата, представяща къде и кога е роден, какво образование е придобил и къде, какви материали предлага в портфолиото и защо, какви са причините за желанието му да получи образование в областта на аудиовизията в НАТФИЗ и какви са (според него) най-силните и най-слабите му личностни качества.

ПОРТФОЛИОТО може да съдържа:

1. Литературни материали (сценарии, есета, стихотворения, разкази, пиеси, романи, анализи, рецензии и др.) във формат **.pdf**, които не надхвърлят общо 15 страници.
2. Изобразителни материали (картини, рисунки, колажи, фотографии, архитектурни проекти, костюми и декорни проекти, и др.) във формат **.jpg**, които не надхвърлят общо 20 броя.
3. Звукови материали (авторска музика, звукови колажи, вокални и музикални изпълнения, и др.) във формат **.mp3**, които не надхвърлят общо времетраене от 10 минути.
4. Аудиовизуални материали (игрални, документални, анимационни, хибридни и др. филми, ТВ жанрове и др.) във формат **264 (.mp4)**, които не надхвърлят общо времетраене от 15 минути.

NB: Кандидати с подчертан интерес към областите „Филмово и ТВ операторство“ и „Фотография“ задължително депозират и 20 фотографии на фотохартия, като резолюцията на всяка от тях е не по-малка от 300 dpi, при размер 20x30 см. За предимство се смята представянето на фотографии, които показват умения в класическата филмова черно-бяла и цветна технология. Оригиналите в RAW формат трябва да бъдат качени на флашка и депозирани заедно с хартиените копия.

Пейзажи - 2 броя

Натюрморти - 2 броя (по 1 при естествено и при изкуствено осветление)

Репортажи - 2 броя (по 1 при естествено и при изкуствено осветление)

Портрети - 4 броя (по 2 при естествено и при изкуствено осветление)

Фотографска поредица на свободна тематика - 10 броя (номерирани от 1 до 10)

Върху гърба на всяка фотография се отбелязват:

1. Място и дата на снимане (година, месец, ден).
2. Наименование на фотокамерата.
3. Наименование на обектива, светлосилата и фокусното разстояние.
4. Филтри и други оптически и механически приставки.

ПРИМЕРНИ ЗАДАЧИ

1. Разкажете (след 15 минути съсредоточаване) сюжет по предложени от комисията 8-12 фотографии и го озаглавете.
2. Съпоставете (в рамките на 30 минути) два монтажни варианта на една и съща филмова сцена, като определите достоинства и/или проблемите на всеки от тях.
3. Разкажете в кадри и крупности (след 15 минути съсредоточаване) следният текст:
 - - Дълга прашна улица. Едно куче подтичва напред, развявайки проскубаната си опашка. Трима старци седят на припек пред кварталната бакалия. Момче и Момиче спират. Старците ги гледат изпитателно. Тя вади от джоба си iPhone.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ФИЛМИ за подготовка за всички профили в бакалавърска степен:

- 12 разгневени мъже - реж. Сидни Люмет
- Алегро нон тропо - реж. Бруно Бодзето
- Амадеус - реж. Милош Форман
- Амаркорд - реж. Федерико Фелини
- Американска нощ - реж. Франсоа Трюфо
- Американски прелести - реж. Сам Мендес
- Ана Каренина - реж. Джо Райт
- Ангелско сърце - реж. Алън Паркър
- Английският пациент - реж. Антъни Мингела
- Апартаментът - реж. Били Уайлдър
- Апокалипсис сега - реж. Френис Форд Копола
- Апокалипто - реж. Мел Гибсън
- Африканската кралица - реж. Джон Хюстън
- Ах, този джаз - реж. Боб Фоси
- Барака - реж. Рон Фрике
- Бартън Финк - реж. Итън и Джоел Коен
- Берлин, симфония на големия град - реж. Валтер Рутман
- Бони и Клайд - реж. Артър Пен
- Бягството на пилето - реж. Ник Парк и Питър Лорд
- Великата илюзия - реж. Жан Реноар
- Великият диктатор - реж. Чарлз Чаплин
- Великолепната седморка - реж. Джон Стърджес
- Влюбеният Шекспир - реж. Джон Мадън
- Военен фотограф - реж. Крисчън Фрай
- Войната на семейство Роуз - реж. Дани де Вито
- Възнаграждение за страха - реж. Анри-Жорж Клузо
- Гладиатор - реж. Ридли Скот
- Гравитация - реж. Алфонсо Куарон

- Гражданинът Кейн - реж. Орсън Уелс
- Дилижансът - реж. Джон Форд
- До последен дъх - реж. Жан Люк Годар
- Догвил - реж. Ларс фон Трир
- Жега - реж. Майкъл Ман
- Жената от пясъците - реж. Хероши Тешигахара
- Животът е прекрасен - реж. Роберто Бенини
- Завръщането - реж. Алехандро Гонзалес Иняриту
- Иван Грозни - реж. Сергей Айзенщайн
- Играта на играчките - реж. Джон Ласитър
- Играчът - реж. Робърт Олтман
- Извънземното - реж. Стивън Спилбърг
- Изкуплението Шоушенк - реж. Франк Дарабонт
- Имало едно време в Америка - реж. Серджо Леоне
- Имало едно време на Запад - реж. Серджо Леоне
- Казабланка - реж. Майкъл Къртиз
- Калина алена - реж. Василий Шукшин
- Коля - реж. Ян Сверак
- Космическа одисея 2001 - реж. Стенли Кубрик
- Крадци на велосипеди - реж. Виторио де Сика
- Кратка среща - реж. Дейвид Лийн
- Кръстникът - реж. Френсис Форд Копола
- Ловът - реж. Томас Винтенберг
- Метрополис - реж. Фриц Ланг
- Мефисто - реж. Ищван Сабо
- Механичен портакал - реж. Стенли Кубрик
- Микрокосмос - реж. Клод Нуриздани, Мари Перену
- Модерни времена - реж. Чарлз Чаплин
- Мостовите на Медисън - реж. Клинт Истууд
- Мулен Руж - реж. Баз Лурман
- Нанук от Севера - реж. Робърт Флаерти
- Не тъгувай! - реж. Георгий Данелия
- Небето над Берлин - реж. Вим Вендерс
- Невероятната съдба на Амели Пулен - реж. Жан-Пиер Жьоне
- Незавършена пиеса за механично пиано - реж. Никита Михалков
- Нетърпимост - реж. Дейвид Грифит
- Нещо от сърце - реж. Френсис Форд Копола
- Нос Страх - реж. Мартин Скорсезе
- Някои го предпочитат горещо - реж. Били Уайлдър
- Обикновен фашизъм - реж. Михаил Ром
- Пеейки в дъжда - реж. Джийн Кели
- Пепел и диамант - реж. Анджей Вайда
- Пепел и сняг - реж. Грегори Голбърт
- Песента на морето - реж. Том Мур
- Пианото - реж. Джейн Кемпиън
- Полет над кукувиче гнездо - реж. Милош Форман
- Поляната с дивите ягоди - реж. Ингмар Бергман
- Последният магнат - реж. Елия Казан
- Походът на пингвините - реж. Люк Жаке
- Принцеса Мононоке - реж. Хаяо Миядзаки
- Психо - реж. Алфред Хичкок
- Птиците - реж. Алфред Хичкок

- Първичен инстинкт - реж. Пол Верховен
- Пътят - реж. Федерико Фелини
- Пътят на отмъщението - реж. Сам Мендес
- Рашомон - реж. Акира Кurosава
- Рим - открит град - реж. Роберто Роселини
- Седем - реж. Дейвид Финчър
- Сиянието - реж. Стенли Кубрик
- Солта на земята - реж. Вим Вендерс
- Среднощен каубой - реж. Джон Шлезинджър
- Строго охранявани влакове - реж. Иржи Менцел
- Телма и Луиз - реж. Ридли Скот
- Треска за злато - реж. Чарлз Чаплин
- Триумф на волята - реж. Лени Рифенщал
- Фани и Александър - реж. Ингмар Бергман
- Фаренхайт 9/11 - реж. Майкъл Муур
- Фотоувеличение - реж. Микеланджело Антониони
- Цар Лъв - реж. Роджър Алърс, Роб Минкоф
- Часовете - реж. Стивън Долдри
- Човекът с киноапарата - реж. Дзига Вертов
- Шофьор на такси - реж. Мартин Скорсезе

Класически български филми:

- 24 часа дъжд - реж. Владислав Икономов
- Крадецът на праскови - реж. Вълло Радев
- Авантаж - реж. Георги Дюлгерев
- Аз, Графинята - реж. Петър Попзлатев
- Време разделно - реж. Людмил Стайков
- Всичко е любов - реж. Борислав Шаралиев
- Вчера - реж. Иван Андонов
- Господин за един ден - реж. Николай Волев
- Един снимачен ден - реж. Борислав Шаралиев
- Звезди в косите, сълзи в очите - реж. Иван Ничев
- Илюзия - реж. Людмил Стайков
- Козият рог - реж. Методи Андонов
- Куче в чекмедже - реж. Димитър Петров
- Лачените обувки на незнайния войн - реж. Рангел Вълчанов

- Оркестър без име - реж. Людмил Кирков
- Отклонение - реж. Тодор Стоянов, Гриша Островски
- Последно лято - реж. Христо Христов
- Преброяване на дивите зайци - реж. Едуард Захариев
- Привързаният балон - реж. Бинка Желязкова
- Ти, който си на небето - реж. Дочо Боджаков

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. АЙЗЕНЩАЙН, С. Монтажът, Изток-Запад, С., 2012
2. АЙЗЕНЩАЙН, С. Неравнодушната природа, Наука и изкуство, С., 1971.
3. АНДРЕЙКОВ, Т. История на киното, том 1, С., 2006 и том 2, С., 2004
4. ИГНАТОВСКИ, Вл. Картини от светлина, С., 2008
5. МАНОВ, Б. Дигиталната стихия, С., 2003
6. МАРТЕН, М. Езикът на киното, Наука и изкуство, С., 1962
7. НАЙДЕНОВА, В. Съвременният киносвят, Гражданин, С., 2006
8. ЯНАКИЕВ, Ал. Енциклопедия на българското кино А-Я, С.,